

Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος: “Μόνο μια πανανθρώπινη επιστράτευση αλληλεγγύης θα νικήσει την πανδημία και τις παρενέργειές της”

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Πάντα ο λόγος του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ Αναστασίου, έρχεται να βάλει σε μια ξεκάθαρη βάση τα πράγματα, χωρίς περιτυλίγματα και επαναλαμβανόμενες εκφράσεις, οι οποίες ακούστηκαν πολύ αυτές τις μέρες της πανδημίας .

Με μια απόδοση των σκέψεών του και της πατρικής του αγάπης, φαίνεται να ελπίζει στο συνδυασμό των ανθρώπινων αρετών και των δυναμικών της πίστεώς μας και προσπαθεί να ενεργοποιήσει μέσα από αυτή τη συνέντευξη στην εφημερίδα καθημερινή, τον καθένα από μας που είναι δεκτικός να ακούσει και να κατανοήσει τι σημαίνει να είσαι Χριστιανός και να έχεις ελπίδα και αγάπη μέσα σου ώστε να διώξεις τον πανικό. Την ίδια ώρα όμως απευθύνεται ακόμη και σε εκείνους που δεν πιστεύουν.

Στο χριστουγεννιάτικο μήνυμά του είχε μιλήσει για συμφιλίωση σε αυτό του το μήνυμα, μέσα και από αυτή τη συνέντευξη στη Μαργαρίτα Πουρνάρα και στην

Καθημερινή, φαίνεται να προτάσσει την πανανθρώπινη αλληλεγγύη και την αφοβία ως όπλο γι αυτή την κρίσιμη περίοδο.

Το ιδανικό για την πορεία της ανθρωπότητας δεν μπορεί να είναι το δίκαιο του ισχυρού, αλλά η παγκοσμιοποίηση της αλληλεγγύης

Η φωνή του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου από την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής εκπέμπει όπως πάντα γαλήνη και σοφία. Είτε δια ζώσης είτε εκ του μακρόθεν η παρουσία του λειτουργεί κατευθυνστικά σε όλες τις δύσκολες συγκυρίες, πόσο μάλλον σε αυτήν την πρωτόγνωρη κατάσταση που βιώνουμε σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο ίδιος ευρίσκεται επίσης σε περιορισμό, βλέποντας την καθημερινότητά του να έχει αλλάξει άρδην: «Και εδώ στην Αλβανία συντονιζόμαστε με τις κυβερνητικές εντολές και τις υγειονομικές οδηγίες. Επικοινωνήσα εγκαίρως με τα μέλη της Ιεράς Συνόδου και λάβαμε τις ενδεδειγμένες αποφάσεις, σχετικά με τη λειτουργική, εκπαιδευτική, κατηχητική και φιλανθρωπική διακονία της Εκκλησίας μας. Εκείνο το οποίο έχω μάθει στη μακροχρόνια πορεία μου είναι, ζητώντας τη βοήθεια του Θεού, να αναζητώ νέα μονοπάτια διεξόδων μέσα στις χαράδρες των δυσκολιών».

Τον ρωτώ αν η αναγκαστική κοινωνική αποστασιοποίηση για εμάς τους πολίτες έχει τα χαρακτηριστικά ενός παροδικού μοναχισμού. «Αξίζει να θυμηθούμε ότι ο Ορθόδοξος μοναχισμός, στον οποίο αναφερθήκατε, διέπεται από τρεις βασικές αρχές: την υπακοή, την εγκράτεια και την ακτημοσύνη. Κάτι θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη από τη σημαντική αυτή παράδοση, όπως: υπακοή στους υπεύθυνους για την αντιμετώπιση της κρίσεως, υπακοή στους ειδικούς επιστήμονες που ασχολούνται με τη θεραπεία και την έρευνα, υπακοή στην εντολή 'Μένουμε σπίτι'. Ας γίνει το σπίτι το ασκητήριό μας. Δεν είναι εύκολο. Ο κίνδυνος διενέξεων και συγκρούσεων από τον περιορισμό παραμονεύει. Παραμένοντας στο σπίτι μας, ας μην απομονωθούμε. Ας ενισχύουμε ο ένας τον άλλον με λόγο, με σιωπή στοργής και πρόσχαρη διάθεση».

Αγώνας ελευθερίας

«Προσοχή, όμως», επισημαίνει, «να μην περιοριστούμε στην οικογένειά μας. Υπάρχουν πολλοί, οι οποίοι αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες. Μπορούμε να τους προσεγγίζουμε με τα σύγχρονα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Επείγει να μετάσχουμε σε αυτόν τον αγώνα ελευθερίας από τον φόβο που πλανιέται γύρω μας. Τέλος, ας γίνουμε πιο λιτοί στον καθημερινό μας βίο. Η αναφορά σας στον μοναχισμό φέρνει στη σκέψη μου έναν θαυμάσιο ορισμό από την Φιλοκαλία: 'Μοναχός ἐστὶν ὁ πάντων χωρισθεὶς καὶ πᾶσι συνηρημένος'. (Μοναχός είναι αυτός που έχει αποχωριστεί τα πάντα, αλλά είναι αρμονικά συνδεδεμένος με τους πάντες».

Πώς μπορούμε να καταπολεμήσουμε το διαρκές καθεστώς φόβου που ήρθε με την πανδημία; «Ο φόβος, πράγματι, είναι πολύ επικίνδυνος σύμβουλος. Διεισδύει με ποικίλους τρόπους στη σκέψη και στη βούλησή μας, μειώνοντας την αντοχή μας. Πιστεύω ότι το σύνδρομο του φόβου αντιμετωπίζεται με πίστη στον Θεό της Αγάπης και με την έμπρακτη αγάπη: 'Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον' (Α΄ Ἰω.4:18), έχει αποκαλύψει ο ευαγγελιστής Ιωάννης. Οι Χριστιανοί πιστεύουμε ότι η συναίσθηση της παρουσίας του Θεού μάς ελευθερώνει από κάθε φόβο. 'Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ' τονίζει ο Ψαλμωδός. Και ο ποιητής Ιωάννης Πολέμης προσθέτει: 'Μη φοβηθεῖς αὐτόν που στήριξε στην πίστη επάνω την ελπίδα, τον είδα στη ζωή να μάχεται, μά πάντα ανίκητο τον είδα'».

Ακόμα όμως και αν κάποιος αποδιώξει την αγωνία για τον ιό, μένει με τις δυσοίωνες σκέψεις για το μέλλον της οικονομίας σε μια στιγμή που φαινόταν ότι θα υπάρχει ανάκαμψη. Πώς θα το αντιμετωπίσουμε; «Καταρχήν να μην αφήσουν αυτές οι δυσοίωνες σκέψεις να γίνουν 'νοικοκυραίοι' στον νου τους», υποστηρίζει. «Προφανώς το πρόβλημα υφίσταται. Η πανδημία αυτή δεν διασπείρει μόνο την αρρώστια, αλλά προκαλεί και ευρύτερες οικονομικές επιπλοκές. Ιδιαίτερα καταστροφικές για χώρες που πρόσφατα έχουν περάσει οικονομική κρίση, όπως η Ελλάδα ή χώρες με περιορισμένη οικονομία, όπως η Αλβανία. Ευχόμαστε όλες οι κυβερνήσεις να πάρουν τις ορθές αποφάσεις. Οι πλουσιότερες χώρες οφείλουν να βοηθήσουν τις φτωχότερες, που θα υποστούν οξύτερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Οι κατέχοντες τον παγκόσμιο πλούτο- πολυεθνικές εταιρείες, κοινοπραξίες, οργανισμοί, ιδρύματα, φυσικά πρόσωπα- οφείλουν- να συνδράμουν με γενναιοδωρία».

Συνεχίζει: «Αυτόν τον καιρό ο κορωνοϊός μοιάζει να συμβουλεύει: 'Επανεξετάστε τις αξίες και τον τύπο του ανθρωπισμού που καυχάσθε ότι έχετε. Όλη η ανθρωπότητα είστε μια οικογένεια'. Για τη θεραπευτική αγωγή και την αντιμετώπιση νέας έξαρσης της πανδημίας δεν μπορεί καμία χώρα μόνη της να τα επιτύχει. Η ίδια αρχή πρέπει να ισχύσει και για την υπέρβαση της οικονομικής κρίσεως. Αυτή, βεβαίως, η διαπίστωση υπονομεύεται από ποικίλα ατομικά, κοινωνικά, εθνικά συμφέροντα. Προσωπικά, όμως, πιστεύω ότι η αλήθεια τόσο στην επιστήμη όσο και στην κοινωνική ζωή έχει τη δική της δυναμική. Και τελικώς επικρατεί».

Πρωτόγνωρος πόλεμος

Προσθέτει: «Οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι επέφεραν ριζικές αλλαγές στη ζωή της ανθρωπότητας. Ανέτρεψαν συμμαχίες, φιλοδοξίες, οικονομικές θεωρίες. Πιστεύω ότι και αυτός ο πρωτόγνωρος παγκόσμιος πόλεμος θα συμβάλει στην αναθεώρηση των αξιών και των προτεραιοτήτων μας. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπήρξε μια σειρά διακηρύξεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων με έμφαση στα ατομικά.

Είναι προφανές ότι τώρα με αυτόν απαιτούνται διακηρύξεις για τις ανθρώπινες υποχρεώσεις, τις τεράστιες ευθύνες για την καταστροφή του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή».

Οι αρετές μας

-Η δοκιμασία που τώρα περνάμε έχει βοηθήσει να αφυπνιστεί η αλληλεγγύη; Θα αντέξει στο μέλλον;

-«Στις μεγάλες συμφορές αναδύονται από τα βάθη της συνειδήσεως του λαού μας υπέροχες αρετές, όπως το φιλότιμο, η αλληλεγγύη, η αυτοθυσία. Βλέπετε, το DNA επηρεασμένο από τη χριστιανική πίστη έχει συμπυκνώσει μοναδικές αξίες. Επανειλημμένως έχω διατυπώσει την άποψη ότι ο πραγματικός εχθρός της κάθε μορφής ειρήνης δεν είναι ο πόλεμος, αλλά ο εγωκεντρισμός -ο ατομικός, ο φυλετικός, ο εθνικός, ο θρησκευτικός. Και ότι το αντίδοτο είναι η αλληλεγγύη που εμπνέει η αγάπη-το πλήρωμα της οποίας αποκάλυψε ο Χριστός. Η άνθηση της αλληλεγγύης είναι αισιόδοξο φαινόμενο. Τώρα, πόσο θα αντέξει στο μέλλον δεν το γνωρίζω. Είμαι, πάντως, πεπεισμένος ότι όλοι οφείλουμε να αγωνιστούμε, για να σταθεροποιήσουμε τις παγκοσμίου κύρους χριστιανικές αξίες».

Η πίστη, το πιο αποτελεσματικό αντίδοτο σε κάθε μορφή φόβου

«Σκέπτομαι ότι η πανδημία έχει αιφνιδιάσει τα επιτελεία των μεγάλων κρατών. Δεν πρόβλεψαν αυτόν τον αθέατο ακάθεκτο εχθρό. Είμαι πεπεισμένος ότι μόνο μια πανανθρώπινη επιστράτευση αλληλεγγύης θα νικήσει την πανδημία και τις παρενέργειές της. Επιβάλλεται να επανεξετάσουμε τη σημασία του περιώνυμου ανθρωπισμού. Μας χρειάζεται ένας ανθρωπισμός, ο οποίος σέβεται την ψυχοσωματική ενότητα του ανθρώπου και όλο το ανθρώπινο γένος και που εξασφαλίζει τη δικαιοσύνη για όλους ανεξαρτήτως τους ανθρώπους. Το ιδανικό για την πορεία της ανθρωπότητας δεν μπορεί να είναι το δίκαιο του ισχυρού και η παγκοσμιοποίηση της τεχνολογίας ή της οικονομίας, αλλά η παγκοσμιοποίηση της αλληλεγγύης. Και εδώ θεωρώ ότι η συμβολή της θρησκείας είναι καθοριστική».

Ο Μακαριώτατος συμπληρώνει: «Η ανθρώπινη ψυχή αναζητεί αυθόρμητα σε κρίσιμες ώρες πόνου καταφύγιο, προστασία και παρηγοριά στη θρησκευτική πίστη. Όσοι έχουμε αξιωθεί να πιστεύουμε, γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος δεν είναι η αιτία του εαυτού του. Υπάρχει και μια Υπέρτατη Πραγματικότητα. Για τους Χριστιανούς είναι ο απερινόητος, αλλά ὄντως ὢν, Τριαδικός Θεός της αγάπης. Διατηρεί σταθερή σχέση με το ανθρώπινο γένος και μας έχει δώσει το δικαίωμα να ζητάμε τη βοήθειά Του 'έν παντί καιρῷ' και ιδίως 'έν ἀνάγκαις καί θλίψεσι'.

Το θρησκευτικό βίωμα είναι έμφυτο στον άνθρωπο. Όπως το νερό ενυπάρχει σε όλους τους ζωντανούς οργανισμούς με διάφορες μορφές, έτσι και η θρησκεία ενυπάρχει σε όλους τους πολιτισμούς της οικουμένης. Με τη γνωστή μορφή ή όπως οι υδρατμοί στην ατμόσφαιρα κοινωνιών αδιαφόρων ή αθρήσκων. Η πίστη

που φαίνεται ότι αναβλύζει από τα βάθη της χριστιανικής συνειδήσεως, ασφαλώς, θα συμβάλει στην ορθή αντιμετώπιση του φοβικού συνδρόμου της πανδημίας. Όσοι διαθέτουμε το δώρο της πίστεως, ας φροντίσουμε να το αναπτύξουμε, με ταπείνωση, μελέτη και προσευχή, δεόμενοι 'πρόσθες ἡμῖν πίστιν, Κύριε'. Είναι το πιο αποτελεσματικό αντίδοτο σε κάθε μορφή φόβου. Και ακόμη ας μη παραλείψουμε προσευχόμενοι για όσους δυσκολεύονται να πιστέψουν. Είναι χρέος αγάπης και σεβασμού στις αναζητήσεις τους.

Καθώς πλησιάζει το Πάσχα, ας προσπαθήσουμε να ζήσουμε βαθύτερα τη χριστιανική εμπειρία, που οδηγεί από τον πόνο του Σταυρού και από την οδύνη του Πάθους στην αγαλλίαση της Αναστάσεως. Καλή Ανάσταση, λοιπόν, με το πασχαλινό φως της ειρήνης και της ελπίδας στην καρδιά μας».

Δείτε επίσης την συνέντευξη που έδωσε στη Μαρία Γιαχνάκη προσφάτως στην Αρχιεπισκοπή Αλβανίας στα Τίρανα

κάμερα Ανδρέας Χαλκιόπουλος

μοντάζ Μαριάνθη Ματζίρη

πηγή εξωτερικής φωτογραφίας CNN GREECE

πηγή συνέντευξης έντυπη έκδοση από την εφημερίδα Καθημερινή